Усе своє життя Джекоб Кент був над усяку міру скупий. За довгий час та хвороба розвинула в ньому недовір'я до людей і так викривила розум та вдачу, що з ним неприємно було мати щось до діла. Крім того, був він ледачий на глузд, та ще й сновида. Раніше, чи не з самої колиски, він був ткачем, аж золота Клондайкова пропасниця струїла йому кров і відірвала від верстата.

Хатина Кентова стояла саме на півдороги між постом Шістдесята Миля й річкою Стюарт, а люди, що звичайно пробивалися тим шляхом на Доусон, порівнювали його до барона-грабіжника, який засів у фортеці та й править по-дорожчизну з усіх за переходи його поганими дорогами. А оскільки це порівняння вимагало щось там знати з історії, то не такі письменні лицарі здобутку з річки Стюарт описували його простіше, вживаючи головним чином образних і крутих висловів.

До речі сказати, хатина та зовсім і не належала Кентові. Її кілька років тому поставили двоє золотошукавців, купивши дерево, що його пригнано сюди плавом. Були вони вельми гостинні хлопці, і мандрівці, що не раз ходили цією дорогою, намагалися добутись до хатини, поки западе ніч, уже й після того, як ті її покинули. То було дуже вигідно: не доводилося гаяти ні часу, ні праці на власний табір. Навіть повівся неписаний закон, що кожний мандрівець залишав чималу в'язку дров для того, кому доведеться ночувати тут опісля. І трохи не щоночі мали в хатині притулок з десятеро, а то й двадцятеро подорожан.

Джекоб Кент прикинув собі, що й до чого, і незабаром умостився у хатині на своє царство й панство. Завівся з того часу новий лад: зморені подорожні мусили платити по доларові з душі за розкіш спати на голій долівці. Джекоб Кент сам важив постояльне золотим піском з їхніх торбин і неодмінно з добрячим лишком собі на користь. Завів він і таку моду, щоб нічліжани рубали йому дрова та носили воду. Звісно, то був видимий грабунок, але жертви його були люди надзвичайно лагідні і, хоч і ставилися до Кента зневажливо, жадних перешкод багатіти їхнім коштом не чинили.

Одного квітневого полудня сидів Джекоб Кент на порозі й грівся в промінні воскреслого сонця, дуже скидаючись на хижого павука, що виглядає з дороги ситих мух собі на поживу. Нижче стелилася річка Юкон — наче крижане море, що двома залучинами провадило на північ і південь і мало щось зо дві милі широкості. Юконовими шерхлими грудьми перебігала санна дорога — вузька борозенка на крок завширшки й на дві тисячі миль завдовжки. На кожний лінійний фут тієї дороги припадала така сила добірної лайки, як ні на одне місце в світі божому.

Цього полудня Джекоб Кент почувався на диво вдоволеним: останньої ночі він покрив рекорд, давши притулок у своїй хатині аж двадцяти восьми постояльцям. Чи всі вони мали велику вигоду — годі й казати, четверо з них хропли цілу ніч аж під Кентовою лежанкою. Зате торбина, що в ній він тримав золото, таки добряче обважніла.

Ця торбина з блискучим жовтим скарбом була Кентові джерелом і великої втіхи, і прикрої турботи одночасно. Небо й пекло разом умостилися в її вузькім нутрі. Бо ж, звісно, в хатині, що мала всього одну кімнату, важко було сховати щось від стороннього ока, тому Кент безнастанно потерпав, що колись, а таки його пограбують. Це ж дуже легко зробити тим бородатим відчайдушним волоцюгам. Часто Кент бачив уві сні, як крадуть його скарб, і прокидався, пойнятий жахом. Декотрі з цих грабіжників навідувалися вві сні до нього не раз, і він їх уже добре знав, а особливо одного — ватажка їхнього, з бронзовим обличчям і рубцем на правій щоці. Той переслідував його найчастіше, і саме через нього, через Чоловіка з рубцем, Кент поробив у хатині й надворі силу схованок на свій скарб. За кожною такою схованкою Кент заспокоювався на скілька день, аж поки знов уві сні ловив того розбишаку з рубцем на гарячому, як він викопував торбину золота. Тоді, прокинувшись у самому розпалі боротьби, Кент зривався з ліжка й переносив золото в інше, краще місце. Не те, щоб його цілком опосіла сама тільки маячня, ні, він вірив ще й у передчуття та силу навіяння, і ті грабіжники зі сну здавалися йому астральною проекцією живих осіб, котрі якраз тепер хтозна-де пробуваючи, одначе думками зазіхають на

його добро. Але це його не перепиняло без милосердя лупити гроші з усякого, кого недоля до нього заганяла, хоч кожна нова унція золотого піску додавала йому нових мук.

І от, як Кент грівся на сонечку, йому нагло шибнула думка, що від неї він аж на місці підскочив. Уся втіха його життя скупчилася на тому, що він важив і переважував золотий пісок. Але радощі ті захмарювала прикра недогода, що її він не міг здолати: ваги були надто малі. На них можна було виважити щонайбільше півтора фунта, себто вісімнадцять унцій за раз, а тим часом його скарб був уже, може, й тричі з третиною такий. Ще ніколи не здобувся він виважити все золото відразу, і йому здавалося, що через це він не бачить свого скарбу в усій його силі. Не маючи такої спроможності, почував він, що губить більшу частину тої сласної втіхи. А крім того, думав, що через таку дрібну перешкоду малиться сам по собі й факт володіння тим багатством. І саме думка, яким способом усунути цю недогоду, і примусила його схопитися на рівні ноги. Кент пильно оглянув дорогу в обидва кінці. Не помітивши нічого непевного, він пішов до хатини.

Через мить стіл уже був прибраний. Кент поставив вагу. На одну шальку поклав п'ятнадцять унцій, а другу зрівноважив відповідною мірою золотого піску. Тоді насипав піску й на ту шальку, де були важки, і стало тридцять унцій, докладно виважених. Далі він зсипав пісок в одну шальку і знову зрівноважив її новою мірою піску. Тепер він мав на вазі все золото й вільно та легко зітхнув. Він дрижав з радощів і безмірного захвату. Одначе й далі трусив торбину, аж повисипалися останні золоті мачинки й одна шалька торкнулася столу. Щоб урівноважити їх, він додав до вищої шальки важку на двадцять п'ять сотих унції та п'ять зерняток золота з другої. І тепер, закинувши голову, він стояв, немов заворожений. Торбина була порожня, зате його ваги удосконалилися без краю. На них можна виважувати всяку міру золота, від найменшої зернини до багатьох фунтів. Мамона[43] вогнем уп'ялася йому в серце.

Сонце схилялося на захід. Проміння, ввірвавшись у відчинені двері, заграло на шальках, золотом насипаних. Золоті купки скидалися на груди бронзової Клеопатри й чарівно відбивали м'яке рівне світло. Час і просторінь запали в безвість.

— А бий його сила божа! Та ви тут нагребли добру купу золота!

Кент рвучко обернувся, воднораз хапаючись своєї рушниці, що була коло нього. Але тільки глянув на непроханого гостя, як приголомшено відскочив назад: то був Чоловік з рубцем на щоці!

А прибулець тим часом розглядав його з великою цікавістю.

— Та не бійтеся, — мовив він і заспокійливо махнув рукою. — Не бійтеся, я не займу ані вас, ані вашого паршивого золота.

— Далебі, ви якийсь дивак, — задумливо додав він, бачивши, що Кентові по обличчю стікає піт і ноги підгинаються. — Чом же це ви ані пари з уст? — вів далі він, бо Кент тільки насилу хапав повітря. — Може, з вами що трапилося? Та кажіть-бо!

— Зв… Звід… Звідки це у вас? — врешті здобувся Кент на голос і тремтячим пальцем показав на грізний рубець на щоці в прибульця.

— То один матрос, що зо мною плавав, влучив у мене швайкою з великого бом-брамселю. А тепер, коли вам язик відлип, я хотів би знати, на якого дідька вам здався мій рубець? Бий його сила божа, він вас ніби ображає? Не до смаку таким, як ви? Ану, кажіть!

— Ні, ні!.. Я просто так спитав… — скривившись, пробурмотів Кент і безсило опустився на стілець.

— Чи, може, ви вже коли бачили такий рубець? — злісно допитувався зайда.

— Ні!

— Гарна оздоба, еге ж?

— Так, — Кент запопадливо хитнув головою, намагаючись усяко годити чудному гостеві. Але він ніяк не сподівався, що своєю згідливістю викличе в прибульця такий страшний гнів.

— Ох ви ж, паршивцю! Ох ви ж, швабро смердюча! Патякати, ніби вам подобається оце тавро, що ним наділив мене всемогутній господь бог! То воно вам гарне, га? А стонадцять...

І тут запальний син моря вкрив Кента скаженою лайкою, вперемішпоминаючи і бога, й чорта, і людей з усім кодлом їхнім, і страховища, та всяку нечисть. І сипав нею зайда так хвацько, що Кент просто сторопів. Він відхилився назад і навіть звів руки, ніби захищався від ударів. Кент був такий приголомшений, що матрос несподівано перехопився на найвищім пункті своєї препишної зв'яги і зайшовся розкотистим реготом.

— Сонце геть доконало дорогу, — повів далі Чоловік з рубцем, давлячися сміхом, — тож матимете приємність — побудете в товаристві чоловіка з такою пикою, як у мене. Нумо, розпаліть грубу, а я тим часом розпряжу та нагодую собак. Тільки глядіть мені, голубе, не жалійте дров: у лісі їх багато! Та й махати сокирою ви мали час навчитися. А потім принесете води. Тільки щоб мені одна нога тут, а друга там! А то я додам вам сприту!

І сталася нечувана річ: Кент нарубав дров, розпалив огонь, збігав по воду — одне слово, упадав, як міг, коло свого гостя.

Ще в Доусоні Джім Кардеджі наслухався про здирства цього придорожнього Шейлока, а як їхав сюди, то численні Кеятові жертви додали ще більше подробиць до його злочинів. І ось тепер Джім, що, як і всі матроси, любив пожартувати, поклав собі датися втямки цьому

негідникові, коли вже добувся до його хатини. Він зразу укмітив, що йому пощастило навіть більше, ніж він сподівався, не здогадувався він тільки, чому саме так допоміг йому той рубець. Та хоч і не знав він справдешньої причини, а добре завважив, який жах справило на Кента його обличчя, і надумав без сорому казка щонайкраще скористатися цим, так само, як сучасний крамар намагається якнайбільше зискати на товарі, що на нього є великий попит.

— Щоб мені повилазило, коли я бачив де такого спритника! — захоплено вигукнув Джім Кардеджі. Він схилив набік голову й дивився, як упадає коло нього господар. — Даремно ви подалися шукати щастя в Клондайк. З вас був би добрий шинкар. Правду сказати, я вже частенько чував про вас від хлопців на річці, та де його знати було, що з вас такий хвацький господар!

Джекобові Кенту страшенно кортіло бабахнути в свого гостя з рушниці, але надто велика була магічна сила рубця на щоці. Адже він бачив перед собою справжнього Чоловіка з рубцем, того самого, котрий часто грабував його в нічних мареннях, живу-живісіньку людину, що в його примарах мала астральну форму і стільки разів зазіхала на його добро, а тепер прибула, нарешті, в живім тілі, щоб забрати його скарб. І той рубець! Несила очей відвести від нього як несила притишити розкалатаного серця. Хоч як він намагався не дивитись, а погляд весь час тягнувся до рубця так само вперто, як магнітна стрілка в північний бік.

— Бачу, мій рубець не дає таки вам спокою! — загорлав Джім Кардеджі, що саме стелився спати й ненароком піймав прикро наставлені на нього очі господареві. — Якщо він вас турбує, то найкраще буде прибрати вітрила, погасити огні та й лягти на боковеньку. Тоді й не бачитимете мого рубця… Гей, швабро чортова! Чи ви чуєте? Гайда спати, кажу, а то щоб я вас часом сам не вклав!

Джекобові Кенту так розходилися нерви, що він аж тричі дмухнув на гасничок, поки його загасив. Тоді, не скидаючи навіть мокасинів, заліз під укривала.

Незабаром матрос уже солодко хропів з твердої постелі на долівці, а Кент лежав, витріщившись у чорну гущавину ночі, і тримав пальця на гачкові рушниці. Він надумався цілу ніч ні на хвилину не заплющувати очей, бо так і не заховав у потаємне місце свої п'ять фунтів золота, лише похапцем зсипав їх до коробки на патрони, що стояла йому в головах. Та хоч як він змагався зі сном, а незабаром і собі задрімав. Але й уві сні золото важким тягарем лежало йому на серці. Аби він не був такий знервований, то й дух сновійності не прийшов би до нього, і Джімові Кардеджі не довелося б другого дня промивати золото.

Вогонь у грубці борюкався, поки була сила, а тоді загас. Помалу через шпакльовані мохом стіни вдирався мороз і вихолоджував хатину. Собаки надворі перестали вити, поскручувалися на снігу та й замріяли про якісь чудесні краї, де й лосячого м'яса сила-силенна, і погоничів та доглядачів собачих нема. Матрос у хатині спав, немов убитий, лише Джекоба Кента мучили примари, і він усе крутився на своєму ліжкові. Було під північ, коли він раптом скинув із себе укривало й підвівся. Цікаво, що Джекоб Кент ні разу не черкнув сірником. Усе, що сталося потім, він зробив навпомацки; очей він теж не розплющував, чи то через глибоку пітьму, чи то боячись глянути на страшний рубець. А проте, нічого не бачивши, він відчинив патронну коробку, добряче набив обидві цівки в рушниці, не розсипавши ні зернятка, й щільно притовк набої подвійною затичкою. Тоді прибрав усе на своє місце й знову ліг.

Тільки-но світанок торкнувся своєю сірою пучкою шибки з проолієного паперу, як Кент прокинувся. Він сперся на лікоть, підняв покришку патронної коробки й зазирнув туди… Те, що він там побачив, чи радше, те, чого він не побачив, дивно вплинуло на нього, якщо взяти на увагу його надміру нервову вдачу. Він зиркнув на матроса, що спав на долівці, тихо опустив покришку й ліг навзнаки.

Обличчя Кентове стало напрочуд спокійне. Жодна риска не ворухнулася на ньому. Не знати було ані найменшого хвилювання чи запалу. Пролежав він так довгенько, розмірковуючи, а як підвівся й заходився коло свого діла, то був спокійний, урівноважений, робив усе тихо й не хапаючись.

Якраз над головою в Джіма Кардеджі був забитий до сволока міцний кілок. Джекоб Кент обережно зачепив за нього манільського мотуза на півцаля завтовшки так, що обидва кінці звисали на долівку. Один кінець він прив'язав собі до пояса, а на другому зробив зашморга. Тоді відвів гачка на рушниці й поклав її біля себе поряд з купою лосевих ремінців. Нелюдською напругою волі він присилував себе глянути на рубець, зачепив зашморгом голову сонного Джіма й потяг мотуза, налягаючи на нього вагою свого тіла. Водночас він ухопив рушницю й націлився на матроса.

Джім Кардеджі здригнувся, прокинувся й здивовано зиркнув на дві рушничні цівки, на нього наставлені.

— Де воно? — спитався Кент, трохи попустивши мотуза.

— Ох ти ж, клятий…

Кент знову подався назад, і зашморг здавив матросові горло.

— Заразо… гад…

— Де воно? — домагався Кент, попускаючи мотуза.

— Що? — запитав матрос, коли Кент дав йому вхопити повітря.

— Золото!

— Яке золото? — вражено спитав Джім.

— Ти добре знаєш яке — моє!

— Та я його в очі не бачив! Хіба я тобі банковий сейф, чи що? Відки я мав би знати, де воно?

— Чи мав би знати, чи ні, а я душитиму тебе доти, аж ти таки скажеш, де воно. І затям собі: тільки ти зведеш руку — вб'ю на місці!

— … сила божа! — захарчав Джім, коли мотуз знову затягнуло.

Кент на хвилю попустив мотуза, і матрос, що крутив головою на всі боки, наче його давило, спромігся трохи розтягти зашморга й пересунути його аж під саме підборіддя.

— Ну, кажи! — гукав Кент, сподіваючись, що матрос признається.

Але Джім тільки посміхнувся:

— Ну, вішай, хай ти западешся, харцизяко!

І як він і сподівався, трагедія стала комедією. Кент був набагато легший за Джіма, і хоч скільки він налягав і вихилявся, а не міг підняти злодія. Він натужував усі сили, але Джімові ноги не відривалися від землі, та ще й зашморг під підборіддям дозволяв йому опиратися.

Кент зрозумів, що не зуміє відразу повісити свого лиходія і надумав задушити його помалу або ж вимусити признатися, що той зробив з його скарбом. Але Чоловік з рубцем ніяк не душився. Минуло п'ять, десять, п'ятнадцять хвилин, і знеможений Кент опустив свою жертву на долівку.

— Ну, гаразд! — сказав він, обтираючи рясний піт на обличчі. — Коли я не міг тебе повісити, то застрелю. Бувають же людці, що їх ніякий мотуз не бере!..

— Слухайте, чоловіче! Ви отим ділом тільки собі хату запаскудите, — розводився Джім, аби лиш виграти щось на часі. — Краще лишень разом поміркуймо, що його робити. Ви кажете, що у вас пропало золото, і запевняєте, ніби я знаю, де воно поділося. А я вам кажу, що не знаю. Тож давайте разом намітимо, якого курсу триматися.

— Бий його сила божа! — вигукнув Кент, навмисне перекривляючи матроса. — Я й сам знаю, якого курсу триматися. А ти тільки дивись, бо як ворухнешся, то, далебі, виряджу на той світ!

— Задля матері моєї...

— Нехай її бог потішить, коли вона тебе любить... Ей! Що ти там робиш? — Він помітив якийсь непевний рух матросів і наставив йому до лоба холодну цівку рушниці. — Тихо й ані руш! Бо не жити тобі, як хоч пальцем кивнеш.

Кентові не легко далася робота коло матроса, бо ні на мить він не знімав пальця з рушничного гачка. Але недарма колись він був ткачем: за скілька хвилин руки й ноги матросові були міцно зв'язані. Тоді він виволік в'язня надвір і поклав під стіну з того боку, звідки було видно річку й звідки можна дивитися, як піднімається до зеніту сонце.

— Даю тобі подумати до полудня, а тоді...

— Що тоді?

— Тоді я виряджу тебе простісінько в пекло! Але якщо ти признаєшся, то я тебе потримаю, доки проїде поліційний об'їзд, а потім випущу.

— От ускочив у халепу, хай йому трясця! Кажу ж тобі, що я невинний, як ягня, а ти з дурного розуму причепився до мене, та ще бува й справді виправиш до пекла… Ох ти ж, старий пірате… Ти…

Джім Кардеджі розперезався на всю красу й багатство своєї кольористої мови і задля надзвичайних обставин перевершив себе самого. Щоб краще слухати таке високо-прикметне блюзнірство, Кент виніс стільця й вигідно розсівся на ньому.

Вичерпавши всі можливі комбінації з свого крутого словника, Джім раптом змовк, пильно замислився й почав пантрувати рух сонця, що на його думку пересувалося аж надто швидко. Здивовані тим, що їх ще досі не запряжено, собаки збилися коло нього. Вони йому спочували й бачили, що трапилась якась пригода, і, хоч не розуміли яка, сумно почали вити, тим способом виявляючи йому своє собаче спочуття.

— А гуджі, гуджі! Геть, сиваші! — гукав Джім, силкуючись лайкою нагнати псів від себе.

І враз він помітив, що лежить на краю якогось укосу. Як тільки пси розбіглися, він став міркувати, що воно за укіс, бо ж він його не бачив, лиш відчував під собою. Зрештою для цього не треба було довго сушити собі голови. Кожна людина, думав Джім, з натури ледача і робить тільки те, без чого не можна обійтися. Будуючи, наприклад, житло, вона потребує землі на покрівлю. Цілком логічно припустити, що будівничий цієї хатини носив землю з найближчого місця. Отож він напевне лежить на краю ями, що з неї брали землю на покрівлю. І ця яма, міркував він далі, може стати йому в пригоді, якщо хитро взятися до діла. Тоді всю свою пильність він обернув на лосеві ремінці, що ними Кент сплутав йому руки й ноги. Руки його, зв'язані за спиною, були мокрі, бо під ними танув сніг. А Джім знав, що мокрий ремінь розтягається, тому, не подаючи й знаку, він помалу розтягав свої пута більше й більше.

Водночас Джім жадібно й пильно стежив за дорогою, а коли врешті з боку Шістдесятої Милі на білому тлі шкарубкої криги помітив якусь чорну цятку, то неспокійно глянув на сонце. Воно вже майже досягало зеніту. Знов і знов майоріла здалеку чорна плямка — то злізе на крижаний горб, то майне в снігове провалля. Та він наважувався тільки позирати на неї, щоб не збудити підозри в свого ворога. І коли Джекоб Кент зненацька підвівся й хтозна-чого почав видивлятися на дорогу, Джім Кардеджі перелякався. Але санки саме пішли під крижаний зашерт і не показувалися, коли Кент дивився в тому напрямку.

— Тебе ще самого повісять за такі витівки, — почав погрожувати Джім, намагаючись відвернути Кентову увагу від дороги. — І смажитимешся в пеклі, ось згадаєш моє слово.

— Слухай-но! — за хвилю почав він знову. — Ти віриш у привиди?

Кент здригнувся, і матрос зрозумів, що знайшов у свого ворога слабке місце.

— Бачиш, так уже повелося, — повів він далі, — що привид показується тому, хто не дотримав свого слова. Тож гляди, не пальни в мене, аж поки виб'є вісім шклянок… чи то пак, дванадцяту годину. Якщо ти, чорте кудлатий, вчиниш таке свинство, знай, що я буду привидом до тебе ходити. Чуєш? Тільки пальни в мене хоч на хвильку раніш, будеш ти мати гостя!

Кент боязко поглядав на матроса, але не озивався.

— Ти за яким годинником будеш рахувати? На якій ви тут довготі? Відки ти знатимеш, коли саме дванадцята? — допитувався Джім, силкуючись вирвати в Кента бодай кілька хвилин. — Як іде твій годинник: за Казармовим часом чи за часом компанії? Затям собі, іроде, що ти не матимеш спокою, якщо вб'єш мене завчасу. Чесно

попереджаю, я приходитиму до тебе!.. Ну, а якщо ти не маєш годинника, то звідки знатимеш, коли полудень? Га? Кажи!

— Не журися, я застрелю тебе саме вчас, — нарешті відповів Кент. — Я маю сонячний годинник.

— Та куди ж він годиться! Адже його стрілка може відхилятися до тридцяти двох градусів.

— Я все вивірив.

— Як же ти вивіряв? За компасом, чи що?

— Ні! За Полярною зорею.

— Справді?

— Авжеж.

Матрос застогнав і крадькома глянув на дорогу. Санки, може, за якусь милю спускалися з горба, а собаки легко й швидко гналися добрим ходом.

— Скільки там зосталося від тіні до риски?

Кент підійшов до свого немудрого годинника.

— Три цалі! — уважно придивившись, сказав він.

— Тільки от що: перше ніж стріляти, гукни: "Вісім шклянок!"

Кент пристав на це, і якийсь час обидва мовчали. Ремінці за спиною в Кардеджі добре витягнулись, і він почав обережно вивільнювати руки.

— Скільки ще зосталося?

— Один цаль!

Матрос ворухнувся, пробуючи, чи встигне він вчасно звалитися в яму, і скинув з рук перший завій ремінців.

— Скільки?

— Півцаля!

І враз Кент почув сухий рип полозків на снігу й глянув на річку. Погонич лежав на санках, а собаки щодуху мчали просто до хатини. Кент швидко повернувся й приставив до плеча рушницю.

— Стривай! Нема ще восьми шклянок! — загорлав Кардеджі. — Я тебе з світа зведу примарою.

Джекоб Кент завагався. Він стояв коло сонячного годинника, за яких десять кроків від своєї жертви. Погонич на санках, певне, побачив, що біля хатини щось не гаразд діється, бо звівся навколішки й погрозливо замахав батогом на собак.

Тінь рівно вкрила риску. Кент націлився.

Готуйсь! — наказав він урочисто. — Вісім шкля…

Але ту ж мить Джім скинувся в яму. Кент не вистрілив, а підбіг до ями. Бабах! Рушниця пальнула матросові просто у вічі, що був уже скочив на рівні ноги. Але з цівки не бухнуло димом. Натомість з другого кінця рушниці, коло запальника, блиснуло полум'я, і Джекоб Кент повалився додолу…

Собаки вискочили на берег і перетягли санки через його тіло, а погонич зіскочив на землю саме тоді, як Джім Кардеджі звільнив руки і видряпувався з ями.

— Джіме! — гукнув погонич, відразу впізнавши приятеля. — Що сталося?

— Що сталося? Та нічого. Я розминався трохи задля здоров'я. Ти питаєш, чортова швабро, що сталося! Краще поможи мені виплутатися з ремінців! Та швидше-бо! А то я вишарую палубу твоєю довбешкою!

— Х-ху, — перевів дух Джім, коли приятель обрізав на ньому ремінці. — То що сталося? А чорт його зна, що! Я й сам хотів би знати. Може, ти скажеш мені, га?

Кент був мертвий, коли вони перекинули його горілиць. Стара, заіржавлена шомполова рушниця лежала поруч. Приклад відірвало від заліза. Коло запальника, на правій цівці, була дірка з розірваними краями на кілька пальців завдовжки. Матрос узяв рушницю й зацікавлено оглянув її. З дірки посипався жовтий струмок, і аж тоді Джім Кардеджі зрозумів усе.

— Щоб я здох! — гукнув він. — Ну й чудасія! Он де було його паршиве золото. Бий же мене сила божа, а разом і тебе! Ану, Чарлі, мчи скоріш по ночовки!